

ἀμαδᾶς ὁ, ἀμάρτ. οὐμαδᾶς Θράκ. (Αἰν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμάδα, παρ' ὃ καὶ ὠμάδα.

Ὁ ρίπτων τὴν ἀμάδα: Χτυπᾷ καὶ οὐμαδᾶς μὴ ὡς οὐμάδα (μὴ ὡς μετὰ τὴν. Ἐκ παραμυθ.)

ἀμαδέλλα ἡ, ἀμάρτ. ὠμαδέλλα Παξ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμάδα, παρ' ὃ καὶ ὠμάδα, καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -έλλα.

Ἡ παιδιὰ ἀμάδα 1, ἦν ἰδ.

ἀμάδευτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀμάευτος Σύμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μαδευτός <μαδεύω.

Ἀσυνάθροιστος: Ἀστιάχνα ἀμάευτα. Συνών. ἀμά-
ζευστος, ἀμάζωτος.

ἀμάδητος ἐπίθ. σύνθηθ. ἀμάδ'τους βόρ. ἰδιώμ. ἀμάδιστος σύνθηθ. ἀμάδ'τους βόρ. ἰδιώμ. ἀμάθιστος Εὐβ. (Κονίστρ.) ἀμάδιγος πολλαχ. ἀμάθιγος Κεφαλλ. ἀμάιτε Τσακων.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μαδητός <μαδῶ, παρ' ὃ καὶ μαδίζω καὶ μαῖνδον, ὅθεν οἱ τύπ. ἀμάδιστος καὶ ἀμάιτε. Τὸ ἀμάδιστος καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Ὁ μὴ μαδηθείς, ἦτοι ἐκεῖνος τοῦ ὁποῖου δὲν ἀφη-
ρέθησαν αἱ τρίχες, τὰ πτίλα ἢ τὰ φύλλα κοιν. καὶ Τσα-
κων.: Πουλλὶ ἀμάδητο. Κόττα ἀμάδιστη. Κεφαλὴ ἀμάδιστη
σύνθηθ. Ἀμπέλι ἀμάδιστο (συνών. ἀξεφύλλιστο) Κῶς. β) Μεταφ. ἐκεῖνος παρὰ τοῦ ὁποῖου δὲν ἀφηρέθη τι συνή-
θως δι' ὀχληρῶν παρακλήσεων, δι' ἀθεμίτων μέσων κττ.,
μάλιστα δὲ χρήματα πολλαχ.: Κάνενα δὲν ἄφησε αὐτὸς ἀμά-
δητο. 2) Ὁ μὴ ἐρίσας πρὸς τινα Θράκ. (Σαρεκκλ.) — Λεξ.
Δεξ.: Μετὰ κανένα δὲν ἔμεινε ἀμάδιστος Σαρεκκλ.

ἀμάδι τό, Κύθν. Πελοπ. (Καρδαμ. Μάν.) ὠμάδι
Πελοπ. (Λακεδ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀμάδα.

Μικρὰ ἐπίπεδος πλάξ χρήσιμος εἰς παιδικὰ παίγνια:
Παίζομε τ' ἀμάδια Μάν. Συνών. ἀμαδάκι.

ἀμαδίτσα ἡ, Βιθυν. ὠμαδίτσα Θράκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμάδα, παρ' ὃ καὶ ὠμάδα, καὶ τῆς
παραγωγικῆς καταλ. -ίτσα.

Ἡ παιδιὰ ἀμάδα 1, ἦν ἰδ.

ἀμαδολόγος ὁ, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμάδα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-λόγος, περὶ ἧς ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 22 (1910) 247.

Ὁ ρίπτων ἀμάδες, ὁ παίζων τὴν παιδιὰν ἀμάδες.

ἀμαδολογῶ Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμαδολόγος.

Ρίπτω τι ὡς ἀμάδα: Ἄσμ.

Χαράκις ἀμαδολόγανε καὶ ριζιμαῖα ξεκούνει
(ἔρριπτε βράχους ὡς ἀμάδες).

ἀμαδωτός ἐπίθ. Νάξ. (Κορων.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμάδα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-ωτός.

Ὁ ἔχων σχῆμα ἀμάδας, πλακοειδής: Κρομμυδομάνες
ἀμαδωτές.

ἀμάζαλος ἐπίθ. Κῶς

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. μάζαλη.

Ὁ μὴ ἔχων μάζαλην ἦτοι κόλλαν ἢ ἀλευρόκολλαν, εἰς
τὴν ὁποῖαν ἐμβαπτίζουσιν τὰ ὑφάσματα: Χασὲς ἀμάζαλος.

ἀμάζευστος ἐπίθ. κοιν. ἀμάζιφτους βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. μαζευστός <μα-
ζεύω.

Ὁ μὴ μαζευθείς, ὁ μὴ συλλεγείς, ἀσυνάθροιστος:
Ἐχω τὰ ροῦχα ἀμάζευστα. Ἐλαιὲς ἀμάζευτες κοιν. || Ποιήμ.

Νὰ περπατοῦμε τοῖς ἐρ'μῖς, τ' ἀπάτητα τὰ δάση,
ποῦ ἔναι τὰ γάργαρα νερά, τ' ἀμάζευστα λουλούδια

ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 1,207

Τότε τὸν βρέσκαν οἱ βοσκοὶ τὰ δέντρα ριζωμένο
μὲ τὸ κοπάδι ἀμάζευστο τὰ δὲ τὰ πλάγια σκόρπιο

ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,66. Συνών. ἀμάδευτος, ἀμά-
ζωτος.

Ἀμαζόνα ἡ, Θήρ. Κεφαλλ. (Σάμ.) Κῶς Πελοπ.
(Μάν.) — Λεξ. Ἐλευθερουδ. Ἀμαζ-ζόνα Χίος (Καρδάμ.)
Ἀματζόνα Σύμ. Ραμαζόνα Πελοπ. (Καλάβρυτ. κ. ἀ.)
Ραμαζοῦ Πελοπ. (Βούρβουρ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐθνικοῦ ὄν. Ἀμαζών. Ὁ τύπ. Ραμα-
ζόνα προήλθε πιθανότατα ἐκ τοῦ *Ναμαζόνα, ὅπερ
ἐκ τοῦ τὴν Ἀμαζόνα ἐκ κακοῦ χωρισμοῦ (Κατὰ
GMeyer Neugr. Stud. 4,75 ἐκ τοῦ Ἰταλ. rombazzo
= μέγας θόρυβος). Τὸ Ραμαζοῦ προήλθεν ἐκ τοῦ Ραμα-
ζόνα κατὰ τὸ συνών. φαγοῦ κ. ἀ. Περί Ἀμαζόνος πβ.
ΝΠολίτ. Παροιμ. 2,131.

1) Ἡ μυθικὴ Ἀμαζών Κεφαλλ. (Σάμ.) Πελοπ. (Μάν.):
Σὰν Ἀμαζόνα εἶναι (ἐπὶ ρωμαλέας καὶ εὐσώμου γυναικὸς)
Σάμ. 2) Γυνὴ εὐσωμος, ρωμαλέα καὶ θαρραλέα Θήρ.
Κῶς Πελοπ. (Καλάβρυτ. κ. ἀ.) Σύμ. Χίος (Καρδάμ.)
— Λεξ. Ἐλευθερουδ.: Αὐτὴ -ῆ- ἔν' μὰ Ἀμαζ-ζόνα (αὐτὴ -ῆ-
ἔν' = αὐτὴ εἶναι) Καρδάμ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. Ἀλαμάν-
νος 5. 3) Γυνὴ πολυφάγος Πελοπ. (Βούρβουρ. κ. ἀ.)
Συνών. φαγοῦ (ἰδ. φαγᾶς). 4) Γυνὴ πολυλόγος Πελοπ.
Συνών. γλωσσόφω (ἰδ. γλωσσᾶς), λογοῦ (ἰδ. λογᾶς). 5)
Γυνὴ πολύτροπος Θήρ. 6) Γυνὴ κακὴ Χίος (Καρδάμ.)
Συνών. κακογυναῖκα.

Ἀμαζονία ἡ, Πόντ. (Οἰν.) Μαζονία Πόντ. (Κερασ.)

Τὸ θηλ. τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. Ἀμαζόνιος οὐσιαστικο-
ποιηθέν.

1) Ὁρεινὴ τις χώρα τοῦ Πόντου Πόντ. (Οἰν.): Φρ.
Ἀσ' σὴν Ἀμαζονίαν ἐκατήβην (εἶναι ἄνθρωπος ὀρεινός,
βουνήσιος). 2) Ὑγρὸς καὶ ὀμιχλώδης καιρὸς, ὑγρασία.
Διὰ τὴν σημασιολογικὴν ἐξέλιξιν πβ. τὰ ἀρχ. Ἑλλησπον-
τος - Ἑλλησποντίας, Θράκη - Θρήκιος, Κάικος - Καί-
κίας καὶ τὴν φρ. ἐδῶ εἶναι Σιβηρία, ἦτοι ψυχὸς Σιβη-
ρικόν) Πόντ. (Κερασ.) Συνών. ὑγρασία.

*ἀμαζονίζω, ὠμαζονίζω Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. Ἀμαζονία.

Ἀπορροφῶ ὑγρασίαν.

ἀμάζωτος ἐπίθ. πολλαχ. ἀμάζοντε Τσακων. ἀμά-
ζωχτος πολλαχ. ἀμάζουχτους βόρ. ἰδιώμ. ἀμάωχτος Ζάκ.
ἀμάζουχτους Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. μαζωτός <μαζώνω, παρ' ὃ καὶ μαζώνω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Ὁ μὴ συναχθεὶς, ἀσυνάθροιστος ἔνθ' ἄν.: Μάζωξε τὰ πράματά σου, δὲν εἶναι σωστὸ νὰ μείνουν ἀμάζωτα πολλαχ. Συνών. ἀμάδευτος, ἀμάζευστος.

2) Ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου δὲν συνελέγη ὁ καρπός, ἀκαρπολόγητος, ἐπὶ δένδρων ἔνθ' ἄν.: Ἡ μ' λγα εἶνι ἀμάζουνη ἀκόμα Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἰλαιοὺς ἀμάζουχτις πολλαχ. Συνών. ἀρράβδιστος, ἀτίναχτος.

ἀμάθεια ἡ, λόγ. κοιν.

Τὸ ἀρχ. οὐς. ἀμάθεια.

Ἄγνοια, ἀπαιδευσία. Συνών. ἀγραμματισία, ἀγραμματισία, ἀγραμματισύνη.

ἀμάθευτος ἐπίθ. σύνηθ. ἀμάθιφτος βόρ. ιδιώμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μαθευτός <μαθεύω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Πορτ.

1) Παθ. ὁ μὴ καταστάς γνωστός σύνηθ.: Ἐμεινε τὸ πρᾶμα ἀμάθευτο. 2) Ἐνεργ. ὁ οὐχὶ συνηθισμένος, ἀδίδακτος, ἄπειρος Μακεδ. (Θεσσαλον. Καταφύγ.) — Λεξ. Ἡπίτ.

Πβ. ἀμαθής, ἀμαθήτευστος, ἀμάθητος, ἀμάθιστος, ἄμαθος.

ἀμαθής ἐπίθ. λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀμαθής.

Ὁ μὴ μαθὼν, ἀπαιδευτος ἔνθ' ἄν.: Παροιμ.

Κάλλια γέρωσ μαθητής, | πάρα νέος ἀμαθής

(προτιμότερος εἶναι ὁ ὀψιμαθὴς γέρων τοῦ ἀμαθοῦς νέου, ἄξιος τιμῆς καὶ ὁ βραδέως διδασκόμενος) ἸΒενιζέλ. Παροιμ.² 130,192. Πβ. ἀμάθευτος, ἀμαθήτευστος, ἀμάθητος, ἀμάθιστος, ἄμαθος.

ἀμαθήτευστος ἐπίθ. Πόντ. (Τραπ.) Σίφν. — Λεξ. Μ.Ἐγκυκλ. Ἐλευθερουδ.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀμαθήτευστος.

1) Παθ. ὁ μὴ μαθητεύσας, ὁ μὴ γενόμενος μαθητής κυρίως τέχνης τινὸς Πόντ. (Τραπ.) — Λεξ. Μ.Ἐγκυκλ.

β) Ὁ μὴ γενόμενος γνωστός Σίφν. — Λεξ. Ἐλευθερουδ.: Πρᾶμα ἀμαθήτευστο. 2) Ἐνεργ. ὁ ἐστερημένος πείρας, ὁ μὴ μαθητεύσας, πρωτόπειρος Λεξ. Ἐλευθερουδ.

Πβ. ἀμάθευτος, ἀμαθής, ἀμάθητος.

ἀμάθητος ἐπίθ. σύνηθ. καὶ Καππ. ἀμάθητους Λυκ. (Λιβύσσ.) ἀμάθετος Πόντ. (Ἀργυρόπ. Ἰνέπ. Κερασ. Οἶν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) — Λεξ. Ἡπίτ. ἀμάθ'τος Ἡπ. ἀμαθ'τος Ἡπ. ἀμάθ'τους βόρ. ιδιώμ.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀμάθητος. Ὁ τύπ. ἄμαθ'τος ἐτονίσθη κατὰ τὸ συνών. ἄμαθος.

1) Παθ. ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον δὲν ἐμελέτησέ τις, ὁ μὴ μελετηθεὶς σύνηθ. καὶ Πόντ. (Ἀργυρόπ. Κερασ. Οἶν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): Μάθημα ἀμάθητο σύνηθ. Ἀμάθετον ἔχω ἀκόμην τὸ μάθημα μ' Κερασ. β) Ὁ μὴ γνωσθεὶς Πόντ. (Ὁφ.): Ἀγοῦ ὁ λόγος ἀμάθετο ἔν' (ἀγοῦ = αὐτός).

2) Ἐνεργ. ὁ ἀγνοῶν τι, ὁ ἀδαὴς πράγματός τινος, ἄπειρος Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. (Βογατσ.) Μεγίστ. Πόντ. (Ἀργυρόπ. Ἰνέπ. Οἶν. Ὁφ. Τραπ.) Σύμ. κ.ἀ. — Λεξ. Κομ. Περίδ. Βυζ. Ἡπίτ.: Γνωμ. Ὁ μαθεμένος ἀμάθετος κ' ἴνεται (δὲν γίνεται) Ἰνέπ. || Ἄσμ.

Ξένος ἐγὼ κὶ ἀμάθητος δὲν ἤξερα τὸ δρόμο

Λεξ. Βυζ. β) Ὁ μὴ ἐξοικειωμένος εἰς τι, ἀδαὴς τινος σύνηθ. καὶ Καππ. Πόντ. (Κερασ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.): Ἀμάθητος τῆς δουλειᾶς Κύπρ. Ἀμάθητος ἀπὸ τέτοιες δουλειᾶς Σῦρ. Αὐτὸς εἶναι ἀμάθητος ἄνθρωπος, τί νὰ σοῦ κάμῃ; Κρήτ. Ἀμάθετος κ' εἶμαι Κερασ. Ἀμάθετος ἔς σὸ χόρεμα ἔς σὸ θέρισμα Ὁφ. Τώρα ἔπεσα κ' ἐγὼ ἔς τὴ δυστυχία κ' εἶμαι ἀμάθητος Σῦρ. Ἀμάθετα βόδια Καππ. || Παροιμ.

Ἀμάθητος βρακί βαλε, | σὲ κάθε τόπο τό χεζε

(ἐπὶ τοῦ παρ' ἀξίαν εὐημεροῦντος καὶ τὰ στοιχειώδη ἀγνοοῦντος) Κρήτ. κ. ἀ. Γνωμ.

Μὴν κλαίτε τὸν ἀμάθητο ὥσάν τὸν μαθημένο

(ὁ ἐν εὐτυχίᾳ διαβιώσας εἶναι μᾶλλον ἄξιος οἴκτου δυστυχίᾳς ἢ ὁ ἐξ ἀρχῆς δυστυχῆς) Πελοπν. (Μεσσ.) || Ἄσμ.

Ὡ θάλασσά μου σὺραγιά, μὴ πολλοσυρανίζης

τὸ ἔγιός μου ναιν ἀμάθητος τοαὶ μὴν τὸν φοιρίζης

(φοβερίζης, ἀπειλῆς) Μεγίστ. Συνών. ἀσυνήθιστος.

Πβ. ἀμάθευτος, ἀμαθής, ἀμαθήτευστος, ἀμάθιστος, ἄμαθος.

ἀμάθιστος ἐπίθ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.) ἀμάθιστος Πόντ. (Κοτύωρ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μαθιστός <μαθίζω.

Ὁ μὴ διδαχθεὶς τι, ἀδίδακτος ἔνθ' ἄν.: Ἀμάθιστος ἔν' ἀκόμαν καὶ κ' ἐξέρ' ντὸ θὰ λέη (καὶ δὲν ἤξεύρει τί θὰ εἴπῃ) Χαλδ. Τ' ἄλογον ἔς σὸ σεμέρ' ἀμάθιστον ἔν' (σεμέρ' = σαμάρ) Χαλδ. Πβ. ἀμάθευτος, ἀμαθής, ἀμαθήτευστος, ἀμάθητος, ἄμαθος.

ἄμαθος ἐπίθ. σύνηθ. ἄμαθους βόρ. ιδιώμ.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἄμαθος. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,110.

1) Ὁ μὴ μαθὼν, ὁ μὴ ἰδὼν τι, ἄπειρος σύνηθ.: Ἀμαθος ἀπὸ δουλειᾶ - ἀπὸ σκληραγωγία - ἀπὸ στενοχώριες - ἀπὸ τέτοια πράματα πολλαχ. Εἶνι πιδὶ ἄμαθου, θὰ πάθ' πουλλὰ κὶ αὐτὸ ὥσπου νὰ μάθ' Μακεδ. (Σισάν.) Ἀμαθους εἶνι οὐ δεῖνα κὶ ἀρουντάει ἄλλουσι Σκόπ. || Παροιμ.

Ἀμαθος ἀπὸ παλάτι | εἶδε φοῦρνο κ' ἐθαμάχτη

(ἐπὶ τοῦ δι' ἄγνοιαν τοῦ καλυτέρου ἐπαινοῦντος τὰ εὐτελῆ καὶ ἀνάξια λόγου) ΝΠολίτ. Παροιμ. 3,142. || Ἄσμ.

Ἐχω παιδιὰ ἀνήξερα κὶ ἄμαθ' ἀπὸ ντουφέκι

Ἡπ. Συνών. ἀκάτεχος, ἀνήξερος. 2) Ὁ μὴ ἐξοικειωμένος εἰς τι Ἄνδρ. Μακεδ. (Σισάν. Χαλκιδ.) Πελοπν. (Αἴγ. Λακων.): Ἀμαθα βόδια Χαλκιδ. Εἶναι ἄμαθος ἀπὸ τέχνη Πελοπν. (Αἴγ.) Εἶναι ἄμαθος τοαὶ πρωτάρης Εὐβ. (Ὁρ.) || Παροιμ.

Ἀμαθος παπούτσι φέρει, | κάθε πάτημα τὰ θώρει

(ἐπὶ τοῦ αἰφνιδίως καὶ παρ' ἐλπίδα εὐτυχοῦντος καὶ ἐναβρυνομένου. Ἡ παροιμ. ἐν παραλλαγαῖς καὶ ἀλλαχοῦ. Πβ. Φιλολογ. Τηλέγρ. 1818 σ. 163 καὶ ἸΒενιζέλ. Παροιμ.² 11,132) Ζάκ.

Πβ. ἀμάθευτος, ἀμαθής, ἀμαθήτευστος, ἀμάθητος, ἀμάθιστος.

ἀμαϊνάριστος ἐπίθ. Λεξ. Ἐλευθερουδ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μαϊναριστός <μαϊνάρω.

1) Ὁ μὴ καταβιβασθεὶς, ὁ μὴ ὑποσταλὴς, ἐπὶ ἰστίου καὶ σημαίας. 2) Μεταφ. ἀκαταπράυντος.

